

Pirkan Viesti

Pirkanmaan reservipiirien jäsenlehti • Julkaisija Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry

MPK:n Reserviläispäivä toi mukavaa vaihtelua korona-arkeen, s. 20

s. 14

s. 12-13

Liikunnan iloa Hämeen Hölkässä, s. 8

Kaatuneitten muistopäivää vietettiin pienimuotoisesti, mutta arvokkaasti, s. 12-13

Maakuntakomppanian peruskurssit saatiin päätökseen, s. 14

Keuruun monipuolinen ampumarata-alue, s. 15

Vahva jäsenkasvu - toimintamme perusta

Vein elokuun lopulla Pirkanmaan reserviläispiiriin, Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuen ja Tampereen Reserviläisten tervehdykset Reserviläisliiton arvostetun ja pitkäaikaisen varapuheenjohtajan, sotilasmestari **Osmo Suomisen** 60-vuotispäivän vastaanotolle. Tilaisuus pidettiin Turussa Heikkilän kasarmialueen sotilaskodissa – itse olen ollut siellä ”sotkurakettina” lähes neljä vuosikymmentä sitten, joten siinäkin mielessä tehtävä oli varsin miellyttävä.

Keroin tietysti tuovani tervehdyksen liiton suurimmalta piiriltä sekä liiton suurimmalta jäsenyhdistykseltä. Vastauspuheessaan Osmo totesi, että kylä hän on aina ihmetellyt Pirkanmaan vahvuutta ja ylläilyä jäsenhankinnassa. Vaikka Varsinais-Suomi on väkimäärältään lähes samaa tasoa Pirkanmaan kanssa, on jäsenmäärässä suuri ero. Numeroina ero on noin 2000 jäsentä!

Kun katsoo numeroita pidemmällä aikavälillä, on Pirkanmaan reserviläispiirin jäsenkasvu ollut vuosina 1996-2019 peräti 93 prosenttia. Pohjois-Poh-

janmaa on rässä tilastossa kärkipaikalla noin 120 prosentin kasvulla. Siellä voimakkaan kasvun yhtenä syynä lienee eräs herra **Pasi Parkkinen**, monivuotinen liiton jäsenhankintakilpailun voittaja. Uusimaa ja Helsinki yltävät reiluun 70 prosenttiin. Muutaman piirin osalta jäsenkasvu on ollut miinusmerkkinen.

Jäsenkasvu tuo yhdistyksiin jäsenmaksutuloja ja myös piirimme palkitsee parhaat yhdistykset taloudellisesti, mutta kasvu mahdollistaa myös monipuolisen toiminnan. Kun kooalla on paljon ehkä taustoiltaan hyvinkin erilaisia, mutta ajatusmaailmaltaan samanhenkisiä henkilöitä, niin erilaisten aktiviteettien järjestäminen on helpompaa ja toiminnasta tulee mielekkästä. Joka vuosi yhdistyksiimme liittyy uusia, kyvykkäitä henkilöitä, jotka tuovat oman panoksensa yhdistyksen toimintaan, on sitten kyseessä vaikkapa ammunta, maastotoiminta, tiedottaminen tai kotisivujen teko. Yhdistyksen aktiivinen toiminta taas herättää kiinnostusta kansalaisissa ja aktivoi liittymään jäseneksi.

Näin aktiivinen toiminta ruokkii jäsenkasvua ja päinvastoin.

Hyvänä esimerkkinä on Vammalan reserviläiset, joka on noin 13 vuoden aikana tuplannut jäsenmääränsä. Suuri osa liittyy mukaan yhdistyksen aktiivisen ampumatoiminnan vuoksi. Piiritalolla olemme myös pystyneet järjestämään näyttäviä tapahtumia, kuten Koko kansan Maanpuolustustapahtuma tai eduskuntavaalien vaalipaneeli. Ihan niin kuin suurimmalle piirille kuuluukin.

Monia kesän reserviläistoimintaan liittyviä tapahtumia on lykätty tai peruttu. Kuitenkin yhdistysten puheenjohtajilta saatujen tietojen mukaan muun muassa ampumatoimintaa on harrastettu lähes entiseen malliin, kerhomajoilla on talkoiltu, kokouksia on pidetty. Piirin vuoden 2019 toiminta ja talous nuijittiin pöytään syyskuussa pidetyssä piirin kevätkokouksessa. Piirin bussiretki Näsijärven ympäri **Juhani Viidan** johdolla sujui mukavasti ja Hämeen Hölkä keräsi lähes sata juoksijaa ja heiltä saatu palaute oli varsin positiivista.

Edessä on piirin ja yhdistysten tulevan toimintavuoden suunnittelu. Erilaisten tapahtumien ideointiin kannattaa panna nostaa ja hyvää näkyvyyttä toiminnalle saa liittämällä toimintakalenterin tapahtumat yhdistyksen nettisivulle kaiken kansan ihailtavaksi.

Toimikaa!

■ **Jussi Mäkitalo**
puheenjohtaja
Pirkanmaan Reserviläispiiri ry

Postilaatikkoon kolahtelee jälleen kertausharjoituskäsikirja

Syksyn alkaessa on kerrottu useista koronatartunnoista ja myös joukkoalustamisesta Pirkanmaan alueella. Niin suomalaisessa yhteiskunnassa yleensä kuin vapaaehtoisessa maanpuolustustyössäkin joudutaan tämän syksyn toimintoja suunniteltaessa edelleen huomioimaan koronatilanne. Koronakriisi on nostanut keskusteluun resilienssin. Käsitteelle on monia määritelmiä, mutta yleisesti sillä tarkoitetaan yksilön, yhteisön tai yhteiskunnan kykyä ylläpitää toimintakykyä muuttuvissa olosuhteissa ja valmiutta kohdata häiriöitä ja kriisejä sekä palautua niistä. Suomalaisutkijat ovat ehdottaneet ”mukautumisvalmiutta” resilienssin suomenkieliseksi vastineeksi. Nyt jos koskaan tätä mukautumisvalmiutta tarvitaan myös vapaaehtoisen maanpuolustuksen kentällä. Yhdistyksiltä vaaditaan herkkyyttä reagoida nopeastikin vaihtuviin toiminnan rajoituksiin. Kaikki tapahtumat, jotka voidaan järjestää normaalisti ja turvallisesti lähtäpöytä-

kannattaa niin järjestää. Samalla on vaurduttava siihen, että tapahtuma järjestetään esimerkiksi etäyhteyksiä hyödyntäen, mikäli tapahtuman luonne sen sallii.

Reservin kertausharjoitukset olivat koronapandemian vuoksi maaliskuun puolivälistä heinäkuun loppuun lähes täysin pysähtyneet. Hyvä uutinen kuitenkin on, että elokuun alusta alkaen kertausharjoituksia ja Puolustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksia on voitu järjestää jälleen suunnitellusti. Puolustusvoimien komentaja totesi Reserviläinen -lehdessä haastattelussa, että tämän hetken tilanteen mukaan loppuvuonna pystytään ainakin pääosin toteuttamaan aiemmin suunnitellut kertausharjoitukset. Se riippuu tietysti siitä, miten koronatilanne alueellisesti kehittyy. Koko vuoden osalta kenraali **Timo Kivinen** uskoo päästävän yli 15 000 kertausharjoituksissa koulutettuun, kun tavoite oli reilut 19 000 reserviläistä. Vaikka kertausharjoituskäs-

kirja ei omalle kohdalle sattuisikaan voi omasta toimintakyvystä ja ampumataidosta pitää huolta myös omatoimisesti.

Puolustusvoimat julkaisi kesäkuussa YouTube-tilillään uuden Taistelukenttä 2020 -videon, joka pyrkii kuvaamaan nykyaikaista sodankäyntiä mahdollisimman realistisesti. Opetuskäyttöön tarkoitettu video korvaa vuonna 1998 julkaistun aiemman Taistelukenttä-elokuvan. Video on osa alokasjakson sekä aliupseeri- ja reserviupseerikurssien taistelukoulutuksen opetusmateriaalia. Videota hyödynnetään myös reserviläisten ja henkilökunnan koulutuksessa. Taistelukenttä-videon tarkoitus on antaa koulutettaville realistinen kuva Puolustusvoimista kokonaisuutena, poikkeusolojen olosuhteista ja toimintaympäristöstä sekä uhkamalleista ja valmiuden säätelystä. Tämän videon katsominen on helppo tapa ylläpitää ja kehittää omaa reserviläisosaamista. MPK tarjoaa myös verkkokoulutuksia, joiden avulla kurssi-

laiset voivat itseopiskellen suorittaa takitiikan, sotilaspedagogiikan ja sotilasjohtamisen teoriasopintoja.

Nykyisessä tilanteessa on tärkeää, että jokainen meistä pitää huolta toimintakyvystään ja osaamisestaan. Syksy on hyvää aikaa liikkua luonnossa. Metsästyks, vaellus ja metsälenkit ovat oivallisia tapoja ylläpitää omaa toimintakykyä ja nauttia luonnosta.

Hyvää syksyä!

■ **Mikko Ritakallio**
1. varapuheenjohtaja
Pirkanmaan Reserviupseeriipiiri ry

Sopeutumista uuteen normaaliin

Sirkka Ojala
päätoimittaja
Pirkan Viesti-lehti
sirkka.ojala@gmail.com

Syyskuun puolivälissä moni reserviläinen löysi postilaatikostaan hyvin mieleistä postia, erään aktiivijäsenemme sanoja lainatakseni ”uutta neulottavaa ja nikkaroitavaa”. Postilaatikosta löytyi nimittäin hieno hihamerkki ja kunniakirja. Kannatti siis heinäkuun lopulla vähän kokeilla omia rajojaan osallistumalla *RESUL Four Day March* -tapahtumaan. Upean hihamerkin lisäksi neljän päivän liikunta-suoritus saivat aikaan onnistumisen kokemuksia, ja ehkä monelle normaalisti vähemmän liikkuvale jäi marssimatkoista myös kipinä jatkaa kävelemistä. *RESUL:n* verkkosivuston mukaan marssille osallistui kaikkiaan lähes 750 marssijaa, jotka suorittivat neljän päivän aikana 1801 marssia ja kävelivät huimaa 50 miljoonaa askelta. Marssityöryhmän viestintätyö myös oikeutetusti palkittiin liittojen myöntämällä vuosittaisella ”Vuoden viestintäteko”-palkinnolla. Onnittelut tapahtuman puuhamiehille ja naisille, hieno idea ja loistavaa mukautumista uuteen normaaliin – hyvä te, jotka osallistuitte! Tämän lehden sivulla 9 Mäntän Seudun Reserviläisten jäsenet **Toni** ja **Jani** kertovat omasta marssikokemuksestaan.

”Ota parempia kuvia kännykälläsi”

Oman almanakkani hyvin valkoisista sivuista huolimatta materiaalia kertyi ihan mukavasti tähänkin lehteen. Yhden suurimmista ongelmista lehtityössä aiheuttavat nykyisin mobiililaitteilla otetut valokuvat. Mukavia ”räpsäisyjä”, jotka sujahtavat nopeasti suoraan mobiililaitteesta muun muassa yhdistys-

ten verkkosivustoille sekä someen ja täyttävät niissä kyllä viestintätehtävän. Aina kuvat eivät kuitenkaan täytä resoluutioltaan paperilehden painotyön vaatimuksia, koska niitä joudutaan usein myös rajamaan.

Oman mobiililaitteen kameranovelluksen hienoudet tulisikin opetella huolella. Kannattaa myös miettiä kuvanottotilanteessa, miten se kuva kannattaisi sommitella. Lisäksi kuvat tulee säännöllisesti tallentaa kännykstä esimerkiksi tietokoneelle tai johonkin pilvipalveluun ennen kuin tulee yllättäen tilanne, että puhelimen muisti on täynnä.

Olenkin tuumannut jo pidemmän aikaa, että kurssille ”Ota parempia kuvia kännykälläsi” olisi varmasti tarvetta. Mobiililaitteellakin satunnaisesti lehtikuvauksessa pärjää, kun tietää miten sitä tulee kuvata käyttää ja miten kuvat tallennetaan. Hyvä kuva ei nimittäin aina vaadi oikeaa kameraa, vaan enemmänkin hyvää silmää ja vakaata kättä. Toki järjestelmäkamera antaa aivan uusia ulottuvuuksia kuvaamiselle. Valokuvalla on tärkeä rooli muistojemme tallentajana – ota kuvat siis ajatuksella ja mene vielä pari askelta lähemmäs. Näin kuvista on enemmän iloa.

Tämänkin lehden kuvista yli puolet on kuvansuurennohjelmaila suurennettuja. Loputtomasti kännykkäkuvaa ei kuitenkaan voi suurentaa, jotta kuva ei mene muovisen näköiseksi. Pahimmillaan kuvasta jääkin jäljelle suurentamisen jälkeen vain pikselimössö, joka joutuu viimeistään lehden taittovaiheessa ”roskakoriin”.

Pohdin nyt **Juha Haposen** kanssa kurssin sisältöjä ja tarkoitus olisi, että ensimmäinen kurssi voitaisiin järjestää vuoden 2021 alussa, joten pysykää kuulolla.

Hyvää ja turvallista syksyä!

panssarimies
Jouko Lampinen
täyttää 5.10.2020 75 vuotta

Pirkan Viesti
onnittelee lämpimästi
merkkipäiväänsä viettävää!

Hyvä maanpuolustustyön ystävä

Sinulla on merkkipäiväsi vieton yhteydessä mahdollisuus tukea pirkanmaalaista maanpuolustustyötä avaamalla onnittelutili haluamassasi pankissa ja ohjaamalla sen tuotto
Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry:lle.

Soita ja sovi asiasta:
toiminnanjohtaja Päivi Huotari, puh. 050 5550 728
PIIRIEN TUKI KIITTÄÄ TUESTASI

BROWNELLS
Serious About Firearms Since 1939®

ASEET JA OSAT - JÄLLEENLATAUS - OPTIIKKA - VARUSTEET - TYÖKALUT

YLI
40 000
TUOTETTA

AMPUJILLE - METSÄSTÄJILLE - ASESEPILE - VIRANOMAISILLE

www.brownells.fi
p. 09-5122 933

Brownells Finland Oy
Kutojantie 12B, 02630 Espoo
tiedustelut@brownells.fi

Isänmaan mies on poissa

Tehaanedustaja **Reijo Heino** menehtyi Nokialla 3. heinäkuuta 2020, 81-vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Nokialla 5.5.1939.

Reijo ”Reza” Heino, kuten ystävät häntä kutsuivat, oli kaikkien pitämä aito reserviläinen ja Isänmaan mies. Reijo teki työuransa Nokia -yhtiön palveluksessa. Hänen rakas harrastuksensa reserviläistoiminnan ohessa oli musiikki. Hän aloitti keikkamusiikkina jo 60-luvulla, oli perustajajäsen Nokia BigBandissä ja hän soitti useissa kokoonpanoissa. Reijoa voin pitää monien oppi-isänä hänen kannustaessaan nuorempia reser-

viläistoiminnan pariin. Hänen hyvällä huumorilla lausumansa kannustavat sanat antoivat runsaasti lisävoimia meille kaikille elämän eri vaiheissa ja erityisesti hän kannusti jatkamaan reserviläistoiminnassa, ja kaikissa toiminnan eri tehtävissä. Hän vaikutti omassa kotiyhdistyksessään Nokian Reserviläisissä, Pirkanmaan Reserviläispiirissä ja Reserviläisurheiluliitossa monissa vastuullisissa tehtävissä. Vaikeista sairauksista huolimatta positiivisuus oli hänelle ominaista. Reijo tunnettiin ammunnan osaajana ja kouluttajana. Hänellä on Suomen mestaruuksia vapaapistoolissa

ja lukuisia muita ykköspalkintoja ammuntakilpaluissa. Urheilu sen eri muodoissa oli myös lähellä Reijon sydäntä.

80-vuotishaastattelussa Reijoa on kuvattu monilla eri tavoilla, mutta ehkä yksi otsikko kertoo hyvin hänen taidoistaan ”Vakaa käsi ja notkea ranne”, jotka liittyvät hänen rakkaimpiin harrastuksiinsa ammuntaan ja musiikkiin. Noin viidenkymmenen ikävuoden jälkeen tavoitteellinen ampumaharrastus jäi vähemmälle ja tilalle tuli golf, joka liikutti Reijoa koti- ja ulkomaan viheriöillä ja laajensi hänen laajaa ystäväpiiriänsä entisestään.

Reijo Heinoa jäivät kaipaamaan vaimo **Kyllikki** ja poika **Pasi**, sukulaiset ja ystävät sekä laaja joukko golfin ja musiikin harrastajia sekä reserviläisiä.

■ **Esko Raskila**

◀ Talkootyönä valmistunut TASERA:n päävalvojakoppi Satakunnan lennoston ampumaratojen tuntumassa. Kuva: Sirkka Ojala.

TASERA ja COVID-19: ensimmäinen tulikoe

Vuosi 2020 on osoittanut meille kaikille sen, kuinka nopeasti tilanteet voivat vielä nykyäänkin muuttua. PRH pyysi lopulta TASERA:n perustamisen hyväksymiselle lausunnon vielä aluehallintovirastolta (AVI), joka puolestaan pyysi edelleen lausunnon Poliisihallitukselta (PoHa). Pitkän lausuntokierrosprosessin jälkeen PRH rekisteröi TASERA:n yhdistysrekisteriin ja perustaminen sai viimeisen sinetin 16. maaliskuuta. Kuten monet varmasti muistavat, tuona samaisena päivänä valtioneuvosto antoi ensimmäisen linjauksen koronaviruksen rajoitustoimista. Hieman ironisena käänteinä ensimmäinen ”virallinen” tehtäväni juuri rekisteröidyn yhdistyksen sihteerinä olikin tämän vuoksi 17. maaliskuuta ilmoittaa jäsenyhteisölle, että SATLSTO:n rata-alue suljetaan välittömästi ja yhdistyksen toiminta keskeytyy. Myös kevätkokous joudut-

tiin siirtämään tuolloin vielä määräämättömään ajankohtaan hamaan tulevaisuuteen. Kevätkokous pidetäänkin sattuneesta syystä nyt vasta syyskuun jälkimmäisellä puoliskolla.

Toisaalta ei sovi tuosta oikein valittaa, sillä pieniä nuo murheet ovat oman kuplan ulkopuolelta tarkastellen olleet. Koronan valtakunnallisesti ja maailmalaajuisesti aiheuttamiin taloudellisiin tappioihin, konkurssihin ja inhimillisiin kärsimyksiin (tautiin menehtyneistä puhumattakaan) verrattuna nuo meidän haasteemme olivat mitättömän pieniä. Radat saatiin kuitenkin avattua poikkeusjärjestelyin jo toukokuun lopulla ja kesän aikana radoilla onkin ammuttu jo tuhansia laukauksia. Myös radan ”kevätkokous” saatiin järjestettyä kesäkuussa. Koko alueella oli innokasta talkooväkeä arviolta 70 henkilöä ja kun väki koronarajoitusten mukaisesti jaettiin 7 eri

radalle, saatiin kaikki suunnitellut työt tehtyä ennätysajassa!

Kesän mittaan on päästy myös hiomaan ratojen valvojakäytäntöjä sekä keräämään kokemusta ja kehitysideoituksi ensi vuoden varalle. Näiden perusteella pyritään valvontakäytäntöä kehittämään edelleen siten, että radat saataisiin pidettyä mahdollisimman hyvässä kunnossa, ampujat tyytyväisinä ja valvojen tehtävät mahdollisimman vähän kuormittavana. 3kk jaksolla on kuitenkin ollut havaittavissa jo iso muutos aiempiin vuosiin nähden. Saamamme palautteen perusteella ampuajat ovat kokeneet, että radalle on nyt helpompi mennä ja moni päävalvoja on kommentoinut, että ”ei se (päävalvojavuoro) niin paha nakki ollutkaan kuin aluksi pelättiin”. Erityisen hienolta tuntui SATLSTO:ltä tullut palaute, jonka mukaan he ovat olleet oikein tyytyväisiä siihen, miten TASERA

on rata-alueen valvonnan järjestänyt. Myös ratojen siisteys on heidän havaintojensa mukaan parantunut huomattavasti aiempien vuosien tasosta. Kunnia tästä kuuluu ehdottomasti kaikille radan käyttäjille ja valvojille. Iso kiitos, jatketaan samaan malliin!

Uudet kotisivut ja ratavarauksjärjestelmä

Rata-alueen ulkopuolella on myös tapahtunut paljon. TASERA:n uudet kotisivut (<https://www.tasera.fi>) avattiin alkukesästä ja sinne on kerätty nyt mahdollisimman paljon tietoa uusista ratakäytännöistä ja vuoroista sekä tehty ohjeet radankäyttäjille ja valvojille. Niihin onkin jokaisen hyvä tutustua ennen radoille menoa. Lisäksi TUNI:n opiskelijaryhmä koodasi harjoitustyönään varta vasten meidän tarpeisiimme räätälöidyn ratavarauksjärjestelmän, josta voi mm. reaaliajassa tarkistaa, että onko päävalvoja paikalla vai ei. Tällä pyritään siihen, ettei kukaan joutuisi ajamaan radalle vain todetakseen, että ”jaha, tänään ei rata-alue olekaan auki”. Ja jotta järjestelmän käyttö olisi mahdollisimman helppoa, ei järjestelmä vaadi käyttäjätunnusta ja näkyvä on optimoitu puhelimella käytettäväksi. Ratavarojärjestelmään pääsee suoraan osoitteella <https://tss.tasera.fi>, joskin linkki sinne löytyy toki myös TASERA:n kotisivuilta.

Valoisaa syksyä kaikille Pirkan Viestin lukijoille! Muistetaan pestä käsiä, koitetaan pysyä terveenä ja jos pöpö iskee, pyydytään kotona. Toivotaan, että koronan toinen aalto jää vain väreksi tyyneellä selällä ja ettei tästä poikkeuksellisesta tilanteesta tule ”uutta normaalia”.

Tampereen Seudun Ampumaratayhdistyksen hallituksen puolesta,

■ **Pasi Autio**
yhdistyksen sihteerinä

PS: Ne RES-piirin ampuja- ja valvoja-kortit, joita ei vielä päävalvojakopilta ole noudettu, siirretään Piiritoimistolle lokakuun alussa.

Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ry:n tervehdyksen kokouksessa Tampereen Sotaveteraanien Huoltoyhdistykselle luovuttivat Hannele Heino ja Tiina Kokkola. Tervehdyksen ottivat vastaan yhdistyksen puheenjohtaja Raimo Nuutinen ja toiminnanjohtaja Johanna Vuori. Kuva: Sirkka Ojala.

Tampereen Sotaveteraanien Huoltoyhdistys ry

- on perustettu 1961.
- Yksi Suomen suurimpia sotaveteraaniiyhdistyksiä.
- Yhdistys on Suomen Sotaveteraaniliitto ry:n jäsenjärjestö.
- Avustaa ja tukee avun tarpeessa olevia tamperelaisia sotaveteraaneja ja heidän puolisoita ja leskiään.
- Sotaveteraani on mies, joka on osallistunut sotatoimiin 1939-1945, ja jolle on tästä syystä myönnetty rintamasotilastunnus tai sotatoimiin osallistunut nainen, jolla on rintamapalvelustunnus.
- Vuoden 2020 alussa jäseniä oli kaikkiaan 621, joista rintamatunnus on 219 jäsenellä. Loput ovat veteraanien puolisoita (23) ja veteraanien leskiä (174) sekä kannatusjäseniä (205).

Veteraaneja muistetaan

Tampereen Sotaveteraanien Huoltoyhdistys ry perustettiin vuonna 1961 tarkoituksenaan toimia tamperelaisten sotaveteraanien ja heidän lähiomaistensa taloudellisen aseman ja terveydentilan parantamiseksi. Taloudellisen tuen lisäksi yhdistys järjestää retkiä ja erilaisia tilaisuuksia. Keskinäiset kohtaamiset ovat tärkeitä jäsenten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tässä työssä kannatusjäsenet ja vapaaehtoiset ovat olleet merkittävässä roolissa.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 2. syyskuuta. Normaalisti kokous olisi

pidetty jo keväällä, mutta koronapandemian vuoksi oli parempi siirtää kokoontuminen syksyyn. Kokous alkoi juhlallisesti, kun ansiotuneita toimijoita muistettiin arvokkain huomionosoituksin. Pirkanmaan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja **Pasi Alho** muistutti puheessaan sotaveteraanien perinteen ylläpitämisen tärkeydestä. Veteraanityö monin tavoin onkin jo reserviläisyhdistysten ja -kerhojen tämän päivän tärkeää toimintaa.

Puheenjohtajana viisi ja puoli vuotta sekä parinkymmenen vuoden ajan

eri tehtävissä ansiokkaasti toiminut, everstiluutnantti evp **Raimo Nuutinen** katsoi, että nyt oli aika jättää tehtävät nuoremmalle polvelle. Yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin sosiaalineuvos **Seppo Rantanen**. Yhdistyksen kunniajäseneksi valittiin **Timo Salokannel**. Kokouksessa todettiin myös, että vanhin jäsen, **Aimo Lehmus**, on täyttänyt 108 vuotta.

Jokainen tämän lehden lukija tietää, että viime sotiemme veteraanien määrä vähenee joka päivä. Nyt rintamalla mukana olleita naisia on elossa enem-

män kuin miehiä. On tärkeää muistaa myös naisia, jotka puolisoina, äiteinä, sisarina ja tyttärinä mahdollistivat edellytykset elämään kotirintamalla ja sotien jälkeen jatkoivat maamme jälleenrakennusta rintamalta palanneiden miesten kanssa. Tampereen Seudun Reserviläisnaiset ry kunnioittaa sotiemme kaikkia veteraaneja ja toivat vuosikokoukseen tervehdyksenä rahalahjoituksen veteraanien taloudelliseen avustamiseen.

■ **Tiina Kokkola**

Vasemmalla alikersantiksi ylennyt Samuli Martikainen ja oikealla korpraaliylennyksen saanut Vesa Martikainen. Kuva: Juha Happonen.

Ylennys oli iloinen yllätys huoltovarmuuden tärkeille tekijöille

Martikaisen veljekset saivat mukavaa postia Pirkanmaan aluetoimistolta 4. kesäkuuta, kun postilaatikkoonsa kolahtivat ylentämiskirjat. Alikersantiksi ylennetty **Samuli Martikainen** ja korpraaliylennyksen saanut **Vesa Martikainen** ovat

Mänttä-Vilppulan maitotilallisia jo useamassa polvessa.

Maanpuolustusaste on juurtunut veljesten sydämiin jo lapsuudessa, sillä veljesten vaari **Ludvig Martikainen** taisteli Suomen itsenäisyyden puolesta

talvi- ja jatkosodassa. Vaariinsa Ludvigiin veljekset eivät kuitenkaan ole koskaan päässeet tutustumaan henkilökohtaisesti, sillä sotamies Ludvig Martikainen kaatui Kirvussa vuonna 1941. Muistona vaarin kalliista uhrauksesta isänmaalle ovatkin kunniamerkit ja Vapaudenristin ritarikunnan sururisti, eli 4. luokan Vapaudenristi miekkojen kera mustalla nauhalla. Veljesten tietä maanpuolustusaatteen pariin on johdattanut myös heidän isänsä yliluutnantti **Erkki Martikainen**, joka omasi myös vahvan maanpuolustustahdon. Isä lähtikin aina puolustusvoimien käskyn saatuaan reservin kertausharjoituksiin, ja harjoituksia oli usein.

Martikaiset ovat huoltovarmuutemme kovia tekijöitä. Maidontuottajina heitä on palkittu jo useampaan kertaan vuosikymmenien aikana. Mänttä-Vilp-

pullassa sijaitsevan tilan karjan joukosta löytyy muun muassa vuonna 2019 kantakirjaloukkaan merkitty 100-tonnin Usva-lehmä. Lisäksi tila on palkittu Water Ehrströmin säätöön taholta vuonna 2009 kultaisella Walter Ehrström -mitalilla, joka on tunnustus pitkäaikaisesta työstä elintarvikehygienian edistämiseksi. Kodin seinillä on lisäksi useita Valion luovuttamia kunniakirjoja, jotka kertovat omaa tarinaansa tilan menestyksekkäästä laatumaitotuotannosta sukupolvesta toiseen.

Samulille ja Vesalle ylennys oli iloinen yllätys, ja he kiittävät lämpimästi omaan reserviläisyhdistystään Mäntän Seudun Reserviläiset ry:tä aktiivisuudesta ylennyksen esittämiseksi sekä Pirkanmaan aluetoimistoa ja sen päällikköä everstiluutnantti **Matti Heinistä**. Koronapandemian vuoksi Pirkanmaan aluetoimisto ei voinut tällä kertaa järjestää Tampereella juhlavaa ylennettävien onnitelutilaisuutta, mutta makoi- sivat onnitelukahvit nautittiin kotoisasti oman väen kesken.

Kaikkien 4. kesäkuuta Pirkanmaalla ylennettyjen reserviläisten tiedot löydät pirkanviesti.fi-sivustolta.

■ **Juha Happonen ja Sirkka Ojala**

Huomattavia tunnustuksia Tampereen Reserviupseereille

Puolustusvoimien lippujuhlapäivänä 4.6.2020 Tampereen Reserviupseerit ry:n jäsenten osalle tuli merkittäviä tunnustuksia ansioista vapaaehtoisen maanpuolustuksen saralla.

Tunnustuksista merkittävin oli kapteeni **Mikko Hörkölle** myönnetty Suomen Leijonan Ritarikunnan ritarimerkki SL R. Valtiollisia ritarikuntien ansiomerkkejä myönnettäessä otetaan huomioon laajas-
ti kaikki ansiot, mutta tässä tapauksessa ensisijaisena hakuperusteena olivat vapaaehtoisen maanpuolustus-
työn pitkäaikaiset ansiot paikallisyhdistys-, piiri- ja liittotasolla sekä toiminta MPK:ssa ja killoissa. Esi-
tyksen teki Suomen Reserviupseeriliitto Tampereen Reserviupseerien ehdotuksesta.

Samalla päivämäärällä Puolustusvoimat myön-
si kapteeni **Tami Koivuniemelle** sotilasansiomitalin Sot.am. Sotilasansiomitali on puhtaasti puolustusvoi-
mien ansiomerkki, joka voidaan myöntää puolustus-
voimiin kuulumattomalle henkilölle vain erityisen an-
siokkaasta puolustusvoimien hyväksi tehdystä työstä. Sotilasansiomitalin myöntämistä ei varsinaisesti voi
esittää puolustusvoimien ulkopuolelta. Palkitsemis-
esitykset tulevat puolustusvoimien sisästä. Sotilas-
ansiomitaleja myönnetään vain harvoin puolustusvoi-
mien kantahenkilökuntaan kuulumattomille.

Lisäksi yliluutnantti **Jyrki Keto-Tokoi** ja kap-

teeni **Tami Koivuniemelle** myönnettiin Suomen Reserviupseeriliiton kultainen ansiomerkki RUL am tunnustuksena vähintään kymmenen vuoden työ-
tä vapaaehtoisen maanpuolustustyön johtotehtävissä paikallisyhdistys- ja piiritasolla sekä muista vapaaeh-
toisen maanpuolustustyön ansioista.

Koronapandemian kokoontumisrajoitusten ja va-
rotoimien vuoksi perinteistä Pirkanmaan Reser-
viupseeripiirin palkitsemistilaisuutta ei tänä kesänä
järjestetty. Koivuniemi palkittiin Puolustusvoimien
Pirkanmaan aluetoimiston järjestämässä pienimuo-
toisessa palkitsemistilaisuudessa 3. kesäkuuta. Hör-
kön ritariristi luovutettiin Tampereen Reserviup-
seerien kolmihenkinen delegaation toimesta hänen
kotonaan järjestetyssä lämminhenkisessä palkitsemis-
tilaisuudessa 26. elokuuta. RUL:n kultaiset ansiomi-
talit luovutettiin saajilleen Tampereen Reserviupseer-
ien syksyn ensimmäisessä hallituksen kokouksessa
27. elokuuta.

Onnittelut palkituille. Lisää palkitsemisia on lu-
vassa lokakuun lopussa Tampereen Reserviupseerien
koronan takia yhdistetyssä kevät- ja syyskokouksessa
sekä ensi vuoteen siirretyssä 90-vuotisjuhlassa, josta
tuleekin nyt sitten 91-vuotisjuhla.

■ **Jyrki Keto-Tokoi**

Pirkanmaan Reserviupseeripiirin puheenjohtajalle, kap-
teeni Mikko Hörkölle myönnettiin Suomen Leijonan Ritari-
kunnan ritarimerkki SL R.

Tampereen Reserviupseerit ry

TOIMINTASUUNNITELMA LOKA-JOULUKUU 2020

LOKAKUU

**14.10.2020 Seniorien esitelmä- ja lounastilai-
suus (avec)** klo 12.00 Väinöläkatu 2:n neuvotteluhuone Mars-
kissa. Esitelmän pitää res kapt Pertti Vesterinen ajankohtaisena
aiheenaan 'Omavarainen/hillinegatiivinen taloyhtiö'. Hän kertoo
omassa taloyhtiössään tehdyistä energian säästötoimenpiteistä.
Esitelmän jälkeen omakustanteinen lounas läheisessä ravinto-
lassa. Ilmoittautumiset 11.10. mennessä Pauli Määttäselle
pauli.maattanen@hotmail.com tai puh. 0400 499 156.

27.10.2020 Yhdistetty kevät- ja syyskokous
klo 18.00 reservijärjestöjen toimiston neuvotteluhuone Marskissa,
jota edeltää kahvittelaisuus klo 17.30 (erillinen kutsu lehdessä).

MARRASKUU

5.11.2020 Seniorien esitelmä- ja lounastilaisuus
(avec) klo 12.00 Tampereen Suomalaisella Klubilla Näsjärvi-ka-
binetissa. Ylimetsänhoitaja Markku Rauhalhti esitelmöi otsikolla
'Suomalaista vapaussotaperinnettä Virossa ja Latviassa'. Esi-
telmän jälkeen buffet-lounas Suomalaisen Klubin ravintolassa.
Ilmoittautumiset 1.11. mennessä Pauli Määttäselle email pauli.
maattanen@hotmail.com tai puh. 0400 499156.

JOULUKUU

6.12.2020 Itsenäisyyspäivän juhlallisuudet
(tarkentuvat lähempänä ajankohtaa).

24.12.2020 Jouluaaton kunniavartiot
Kalevenkankaan ja Lamminpään sankarihaudoilla.

Tampereen
Reserviupseerit ry

Väinöläkatu 2, 33100 Tampere,
sähköposti: tamru@tampereenreserviupseerit.fi
kotisivut: <https://www.rul.fi/tampere/>
Facebook: Tampereen Reserviupseerit ry

PMT ry:lle kaksi kunniajäsentä

Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry järjesti
keväältä siirtyneen sääntömääräisen vuosikokouksensa
24. elokuuta kokoussali Marskissa Väinöläkadulla.

PMT ry kutsui vuosikokouksessaan yhdistyksen
kunniajäseniksi **Mariitta Hurmeen** ja **Hannu Kom-
pan**. Molemmilla on takanaan vastuullisia hallitusteh-
tävää Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki PMT ry:n
hallituksessa. He ovat toimineet hallituksen jäseninä ja
eri työryhmissä kahden vuosikymmenen ajan. Koko-
uksessa PMT ry:n puheenjohtajaksi valittiin edelleen
Esko Raskila.

■ **Esko Raskila**

► Kunniajäsenen kunniakirjan ja Pirkka-kilven Hannu
Kompalle kokouksessa luovuttivat PMT ry:n puheenjohta-
ja Esko Raskila ja varapuheenjohtaja Sami Tyven. Mariitta
Hurme oli estynyt saapumasta kokoukseen. Kuvassa pu-
heenjohtaja Esko Raskila ja kunniajäsen Hannu Komppa.
Kuva: Jyrki Keto-Tokoi.

YH-päivän maanpuolustusjuhla on peruttu

koronapandemian vuoksi
vuoden 2020 osalta.

www.pirkanviesti.fi
aineistoposti: pirkanviesti@gmail.com

Pirkan Viesti
myös Facebookissa
ja Instagramissa!

TEEMAILTOJA ZOOM-WEBINAAREINA 2020

Ei tarvitse ilmoittautua,
ei osallistumismaksua.

KE 14.10. klo 17–19: KARTAT JA KOORDINAATIT
TI 10.11. klo 17–19: GPS
TO 10.12. klo 17–19: TALVIDAIDOT

Linkki löytyy lähempänä tilaisuutta muun muassa
Pirkan viestin verkkosivuilta
pirkanviesti.fi

Järjestäjät yhteistyössä:
TaKoRU
Pirkanmaan reservipiirin Maastotoimikunta
Vapepan Tampereen paikallistoimikunta
Pirkanmaan Viestikilta

Vapaaehtoinen maanpuolustus katsoo huomiseen

Vuodenvaihteessa voimaan astunut uudistettu laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta avasi MPK:lle uusia tehtäviä. Koronan sävyttämä alkuvuosi pakotti meidät kolmen kuukauden ajaksi täydelliseen harjoitustoiminnan keskeyttämiseen. Tämä aika on käytetty uuden lain mukaisten koulutustehtävien ja -ohjelmien valmisteluun sekä verkkokoulutuksen lisäämiseen.

Pirkanmaalla annettava vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus on palaamassa syksyllä hiljalleen täyteen vauhtiinsa koronatilanteen sen salliessa. Kesäkuun alusta olemme voineet jo käyttää harjoitusalueita ja ampumaratoja järjestäen muun muassa kenttämarsseja ja ampu-kursseja. Syksyllä koulutuskirjomme laajenee ja tavoitteena on järjestää Tampereen koulutuspaikalla loppuvuoden aikana kolmisenkymmentä kurssia. Hygieniaohteja ja turvavälejä noudattamme ja valvomme tarkasti THL:n suositusten ja MPK:n laatimien koronaohjeiden mukaisesti.

Verkkokoulutusta lisätty

Koronatilanteeseen reagoitiin MPK:ssa nopeasti. Perinteisen harjoitustoiminnan sijaan panostukset siirrettiin verkko-opinimiseen ja sen edellyttämään digiloikkaan. Osa verkkokursseistamme saavutti nopeasti suuren suosion. Esimerkiksi ”Taktiikan kieli” -verkkokurssi keräsi satoja kurssilaisia, ja kurssille voi edelleen ilmoittautua vapaasti ja maksuttomasti. Suosituita ovat olleet myös monipuoliset webinaarimme vaikkapa johtamistaidon alueelta.

Jos olet kiinnostunut verkkokoulutuksesta, niin otathan yhteyttä meihin. Kyber- ja informaatioodankäynnin koulutus on yksi keskeisimpiä teemojamme, johon haemme jatkuvasti lisää ammatitaitoisia ja motivoituneita toimijoita. Vuoden päästä syksyllä Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa järjestetään tämän alan messutapahtuma, jossa näyteikkuna tarjoutuu myös vapaaehtoisen maanpuolustuksen osaamiseen.

Koulutustarjontamme monipuolistuu

Vuodenvaihteessa voimaan tulleen lainmuutoksen myötä MPK:n sotilaallisen koulutuksen siirtyi Puolustusvoimille. MPK:n tehtävä on jatkossa sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen, tutustumistoiminnan sekä tiedotuksen ja valistuksen toteuttaminen. Suhdaudumme muutoksiin positiivisesti. Muutokset ottavat aikansa, sillä vapaaehtoistoiminnassa vuosi on lyhyt aika. Meillä on 2–3 vuotta aikaa rakentaa uutta järjestelmää, mikä tarkoittaa uusia koulutuksia, uusia yhteistyökumppaneita sekä asehankintoja. Positiivista on myös se, että resurssimme tuotiin tasolle, jolla pystymme kunnolla täyttämään tehtävämme.

MPK:n tehtävät laajenivat, kun sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus määriteltiin uudestaan. MPK:lla on nyt mahdollisuus käyttää kaikkia Puolustusvoimien aseita Puolustusvoimien valvonnassa. Tämä muutos motivoi nimenomaisesti reserviläisiä. Ammunnat toteutetaan MPK:n omaan käyttöön hankituilla MPK kiväreillä, joiden vastaanotto viranomaistarkastuksineen on nyt käynnissä.

Uusi laki toi MPK:lle myös uuden tehtävän järjestää yli 16-vuotiaille nuorille ja naisille tutustumistoimintaa maanpuolustukseen. Meillä Pirkanmaalla perusteet tutustumistoiminnalle ovat olleet jo olemassa, sillä esimerkiksi lukiolaisten turvakurssit on järjestetty koko 2000-luku. Samoin yli 18-vuotiaille on ollut tarjolla varusmiespalvelukseen tutustumiskoulutusta. Tiedotusta ja valistusta on toistanut osaltaan pari vuotta sitten perustettu MPK Hämeen soittokunta, jonka esiintymiset ovat olleet valtava menestys ja omalta osaltaan lisänneet MPK:n tunnettavuutta.

Liikuntakoulutukseen on lisätty myös resursseja, kun kaikki piirit ovat saaneet omat suoritepalkkaiset liikuntapäälliköt. Uusi ulottuvuus ovat lukioille ja muille toisen asteen oppilaitoksille tarjottavat kunnossa inttiin kurssit. Kesäyön marssi -konseptia on jatkettu ja vuosittaisen marssien lukumäärää lisätty. Tampereen ensimmäinen Kesäyön marssi järjestetään ensi vuonna heinäkuussa 17.7. – tervetuloa silloin kaikki mukaan marssimaan Pispala-Pyynikki alueen ulkoilureille!

MPK:lle omat valmiuspäälliköt

Lainmuutos lisäsi henkilöstöä sekä Puolustusvoimissa että MPK:n puolella. Maaliskuun alussa vapaaehtoisen maanpuolustuksen tarkastajana aloittaneen eversti Jukka Nurmen tehtävä on esimerkki Puolustusvoimien uusista viroista. Kaikkiin aluetoimistoihin ja joukko-osastoihin sijoitettiin

VMP-upseerit eli vapaaehtoisen maanpuolustuksen upseerit, jotka suunnittelevat koulutuksen yhteensovittamista MPK:n kanssa. MPK:lle tulivat puolestaan uusina toimijoina valmiuspäälliköt, jotka työskentelevät Puolustusvoimien joukko-osastoissa ja aluetoimistoissa.

MPK:n valmiuspäällikkö ja Puolustusvoimien VMP-upseeri ovat ikään kuin taistelijapari, jotka yhdessä katsovat tehtäviä, joihin kannattaa kouluttaa vapaaehtoisia. Valmiuspäällikön yhtenä tehtävänä on rekrytoida ja mainostaa kurssijamme nykyistä näkyvämmiin vapaaehtoisille.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen rooli ei ole ainakaan vähenemässä. Reservin suorituskykyä halutaan kasvattaa ja MPK:ssa katsommekin luottavaisina tulevaisuuteen. Sotilaallisten valmiuksien lisäksi koulutamme kansalaisille varautumista muun muassa uusimuotoisissa Kotiseutuharjoituksissa, jotka omalta osaltaan parantavat kriisinsietokykyämme. Tervetuloa mukaan palkitsevaan toimintaamme – kurssilaiseksi, kouluttajaksi tai toimijaksi!

■ **Matti Eskola**
piiripäällikkö
Hämeen maanpuolustuspiiri

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK)

Hämeen Maanpuolustuspiiri

Tampereen koulutuspaikka

PL 37, Uimalankatu 1, 33541 TAMPERE

Puh. Matti Eskola, 040 573 1462

hame@mpk.fi, www.mpk.fi

MPK:n kurssit syksyllä 2020 Pirkanmaalla

26.–29.9. SA PERUSYKSIKÖN HUOLTOPALVELUKURSSI

• Kurssin jälkeen kurssilainen osaa sodanajan perusyksikön huollon toteutuksen.

2.–4.10. VIESTIKURSSI JOHLA/ MATI

• Kurssin jälkeen sotilas osaa kompanian johtamisjärjestelmään kuuluvien JOHLA- ja MATI- päätelaiteen ja siihen yleisimmin kytkettävien digitaalisten radioiden peruskäytön.

3.10. ARJEN VIESTIVÄLINEET POIKKEUSOLOISSA

• Teemapäivän koulutuksen tavoitteena on esittää katsaus arjen viestivälineiden hyödyntämiseen erilaisissa poikkeusolojen käyttötapauksissa.

31.10. PSYKKINEN TOIMINTAKYKY JA SEN YLLÄPITÄMINEN

• Kurssilla tutustutaan psykkinen toimintakyvyn perusteisiin, kurssia edeltää verkkokoulutuksena järjestettävä webinaari.

27.–29.11. SOTILAAN PERUSTAITO NAISILLE

• Kurssin tavoitteena on valmistaa naiset tulevaan varusmiespalvelukseen esittelemällä viikonlopun aikana peruskoulutuskaudella opettavia asioita.

27.–29.11. KURSSIVÄÄPELI- JA HUOLTOPÄÄLLIKÖKURSSI

• Kurssin jälkeen kurssilaiset osaavat perustiedot ja -taidot MPK tapahtuman huoltopäällikön ja kurssivääpelein tehtävistä, huolto- ja tukitoimien suunnittelusta sekä toteutuksesta.

27.–29.11. HUOLLON KURSSI, KENTTÄMUONITUS

• Kurssin jälkeen kurssilainen tuntee muonitusryhmän tehtävät kenttämuonitusolosuhteissa sekä osaa kenttäkeittimen peruskäytön ja muonituksen perusteet.

Lisätietoa ja ilmoittautumiset
MPK:n koulutustarjonta-sivulta
www.mpk.fi/Hame

TERVETULOA MUKAAN!

Kannen valokuva: MPK:n Tampereen koulutuspaikan järjestämä Reserviläis-päivä toteutettiin MPK laatimia koro-naohjeita noudattaen. Erätaidot rastilla päästiin perehtymään tulenteon saloihin.

Kuva: Sirkka Ojala

Painos 7.500 kpl

Julkaisija

Pirkanmaan Maanpuolustuksen Tuki
PMT ry

Päätoimittaja

Sirkka Ojala,
sirkka.ojala@pirkanviesti.fi

Tiedotustoimikunta

Sirkka Ojala, pj
Juha Happonen
Mikko Hörkö
Eeva-Liisa Isosaari, sihteeri
Tiina Kokkola
Tapio Kotipelto
Jussi Mäkitalo, varapj
Elena Paukkunen
Jari Puustinen
Esko Raskila
Mikko Ritakallio
Matti Salonen
Jere Tuononen, nuorisojäsen

Ulkoasu Maisan paja

Paino Lehtisepät Oy

Aineistot

Päätoimittaja Sirkka Ojala
puh. 050 3688 460
pirkanviesti@gmail.com

Verkkosivustolle tuleva aineisto
sirkka.ojala@gmail.com

Osoitteenmuutokset

Päivi Huotari,
050 5550 728
pir.reservi@kolumbus.fi

Pirkan Viesti

pirkanviesti@gmail.com

Ilmoitusasioissa

Päivi Huotari, 050 5550 728
pir.reservi@kolumbus.fi

Piirilehti Pirkan Viestin ilmestyminen 2020:

N:o	Aineisto	Ilmestyy
1	7.2.	3.3.
2	14.4.	12.5.
3	9.9.	5.10.
4	23.11.	22.12.

Hölkän lähtölaukaus on kajahtanut, ja 88 osallistujaa on ampaissut Ylöjärven kimmoisille lenkkipoluille.

Liikunnan iloa Hämeen Hölkässä

Hämeen Hölkä on vanhimpia maassamme lähes vuosittain järjestettyä kuntoliikuntatapahtumia. Tapahtumien ketju alkoi 1970 luvun alussa ja 5.9.2020 tapahtuma järjestettiin jo 46:n kerran. Sekä lähtö että maali ovat jo useamman vuoden olleet Lamminpään ulkoilumajalla Ylöjärvellä. Maasto majan ympäristössä on liikuntaan erittäin hyvin sopivaa kimmoisaa kangasmaastoa. Taipaleelle lähti juosten tai kävellen kaikkiaan 88 osallistujaa. Tänä vuonna sarjakokoa oli supistettu siten, että kilpasarjat oli jätetty pois ja tavoitteena oli kohdentaa tapahtumaa enemmän kuntoilijoille. 20 kilometrin ja 9 kilometrin juoksumarkat on tarkoitettu eri tasoille kuntoilijoille. Lisäksi oli 9 kilometrin kävelysarja, jossa sai käyttää myös kävelysauvoja. Lapsille oli oma 9 kilometrin sarjansa. Suosituin sarja oli

20 kilometrin kuntosarja, jossa oli lähes puolet koko osallistujamäärästä. Osallistujat olivat pääasiassa Tampereen seudulta. Tapahtuman tavoitteena onkin tarjota paikallisille kuntoliikunnan harrastajille kilpailuluonteinen mahdollisuus testata omaa kuntoa. Kaikki osallistujat olivat voittajia, ja muistoksi osallistumisesta annettiin kaikille osallistujille uusittu Hämeen Hölkän erikoismitali. Ilveskuvioisen mitalin on suunnitellut graafikko **Aarno Lyly**. Osallistujien kesken arvottiin yhteistyökumppaneiden lahjoittamia palkintoja.

Tapahtuman avasi Ylöjärven kaupungin Vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja **Tapani Tienari**. Avauspuheessaan hän toi erityisesti esiin reserviläisten hyvän kunnan merkityksen oman SA-tehtävän hoitamisessa. Ennen lähtöä

Varalan Urheiluopiston opiskelijat vetivät alkuverryttelyn, jonka jälkeen **Jussi Mäkitalon** ampuma lähtölaukaus saatteli osallistujat maastoon. Järjestäjätahoina olivat Pirkanmaan Reserviupseeriipiiri, Pirkanmaan Reserviläispiiri ja Maanpuolustusnaisten Liiton Pirkanmaan Piiri. Kilpailun johtajana toimi **Martti Kaunisto**.

Liikuntatapahtumasta saatu palautte on ollut myönteistä, ja näin on tavoitteena järjestää perinteinen liikuntatapahtuma taas ensi vuonna syyskuun alussa. Tervetuloa "kimmoisan kankaan syksyiseen irrotteluun" myös ensi vuonna.

■ **Raimo Ojala**

Hämeen Hölkän tulokset ja lisäkuvat löydät pirkanviesti.fi -sivustolta.

Hölkän suorituksesta sai muistoksi tänä vuonna aivan uuden uutukaisen Hämeen Hölkä-mitalin.

Ylöjärven vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja Tapani Tienari avasi tilaisuuden.

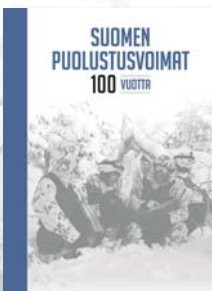

Ylöjärven Reserviläispuuseitit osallistuivat holkän marssisarjaan kolmihenkisellä joukkueella (vas.) puheenjohtaja Sami Rantanen, Teppo Syrjä ja Timo Mäkinen.

Kolmen kopia Tampereen Seudun Reserviläisnaisista lähti kokeilemaan, kuinka Hämeen Hölkästä selviää kävelemällä. Hienosti meni – ei tuntunut matka eikä aika pitkältä Lamminpään upeissa maisemissa. Tilaa riitti niin juoksijoille kuin kävelijöillekin. Ensi vuonna pitää vähintään kolminkertaistaa tämä joukko. Ensimmäistä kertaa matkassa mukana tyytyväiset ja innostuneet Tiina Kakkola, Leena Jokiluoma ja yhdistyksen puheenjohtaja Minna Jokela.

SUOMEN PUOLUSTUSVOIMAT 100 VUOTTA -JUHLATEOS

Puolustusvoimien juhluvuonna 2018 ilmestynyt teos *Suomen Puolustusvoimat 100 vuotta* on nyt luettavissa myös verkossa.

Teos käsittelee itsenäisen Suomen puolustusvoimien ensimmäistä vuosisataa. Sotatieteellisen tutkimuksen keinoin maalataan Puolustusvoimien kehityksestä mahdollisimman todenmukainen kuva.

Rauhan ajan toiminnan ohella teoksen sivuilla saavat sijansa myös sotien ajan karut kokemukset.

Lue kirja: <https://www.doria.fi/handle/10024/178076>

Vasemmalta reservin ylikersantit Toni Tähtinen ja Jani Ninni Julku tyytyväisinä, kun homma on hoidettu.

Mäntän Seudun Reserviläiset osallistuivat Reserviläisurheiluliiton marssille

Reserviläisurheiluliiton *RESUL Four Day Remote March* järjestettiin 23.–26. heinäkuuta. Etämarssille osallistui kaikkiaan 742 marssijaa.

Marssimatkoja oli valittavana useita. Reservin ylikersantit **Toni Tähtinen** ja **Jani Ninni Julku** valitsivat kuitenkin marssittavakseen yhden kovimmista marssimatkoista eli 160 kilometriä neljässä päivässä.

Ennen marssitapahtumaa Mäntän Seudun reserviläisiin kuuluvat Jani ja Toni kävivät keväällä treenaamassa lyhemmän matkan kahdenkymmenen viiden kilometrin etämarssin kymmenen kilon repulla varustettuna. Tämä toimikin hyvänä treeninä nyt suoritettua neljän päivän puristusta eli reilua 160 kilometrin matkaa varten.

Marssi suoritettiin siten, että joka päivä ohjelmassa oli yli 40 kilometrin matka. Huoltopiste päivän aikana oli keskivaiheilla marssia. Toni ja Jani kertoivat,

että yhtenä marssipäivänä toiselle heistä kävi marssiminen aika lailla jalkojen päälle, mutta siitä huolimatta maaliin mentiin sillä mielentilalla, että taisteluparia ei jätetä, vaikka yhteen marssikilometriin menikin aikaan kolmekymmentä kaksi minuuttia.

Loppu menikin kuitenkin hyvin, ja viimeisenä päivänä neljän päivän marssimisen jälkeen matkamittari näytti 163,08 kilometriä. Toni ja Jani suorittivat etämarssinsa Mänttä-Vilppulan vehreissä maastoissa ja teillä. Onnittelet Tonille ja Janille raudanlujasta suorituksesta.

Kaikkiaan Reserviurheiluliiton päivityksen mukaan saatiin kasaan marssiin osallistuneiden toimesta yli 52,9 miljoonaa askelta. Kansainvälisiä osallistujia tempaukseen oli peräti sata. Tapahtuman suurena tukijana oli ”Lisää liikettä”-hanke.

■ Juha Happonen

Tiedätkö?

Kysymykset laati eversti Leo Ukkonen

Ajankohtaisia maanpuolustuskysymyksiä

1. Kuinka monta vuotta Puolustusvoimien varusmiessoitokunta täytti tänä vuonna?
2. Mihin kahteen joukko-osastoon laajeni heinäkuussa miesten ja naisten yhteistupakokeilu, joka alkoi Reserviupseerikoulussa toukokuussa?
3. Kuka on merivoimiemme komentaja?
4. Mikä on elokuussa valmistuneen kadettikurssin järjestysnumero?
5. Mikä yritys toteuttaa Puolustusvoimien kaikki ruokapalvelut?
6. Mitä sotilaallista toimintaa ovat Cross Border -harjoitukset?
7. Millä paikkakunnalla sijaitsee Hämeen aluetuomisto?

Vastaukset sivulla 16

◀ Sarkolan perhe välipalapisteeillä. Vaunujen kahvassa Krista Sarkola.

Ulkoilua turvallisesti – Perinteinen perhejotos Ylöjärvellä

Ylöjärven maanpuolustuskolmikko, Maanpuolustusnaiset, reservin upseerit ja reservin aliupseerit näyttivät kauniina syysunnuntaina, että pieni, näkymätön virus ei ole vuodenkiertoa muuttanut. Nuoret ja vähän varttuneemmatkin perheet löysivät jälleen lapsineen ja lastenlapsineen Pikku-Ahveniston historiallisen kulttuurimaiseman ja nauttivat syksyn ruskaan valmistautuvan pikkujärven ympärillä hauskoista tehtävärasteista. Ja kuinka ollakaan, puolimatassa odotti ihan oikea sotilaskoti legendaarisine munkkeineen.

Jo toistakymmentä kertaa ovat Ylöjärven reserviupseerit ja reservin aliupseerit koonneet perheitä nauttimaan terveellisestä, pienimmillekin sopivasta ulkoilusta paikallista – ja valtakunnallistakin – historiaa sisältävään maisemaan. Ahveniston tilan ja järven omis-

taneen agronomi **Antti Mäkilän** ura oli viemässä häntä jopa metsähallituksen pääjohtajan paikalle, kunnes kohdallaan päätti toisin. Mäkilän laajaan elämäntyöhön kuului muun muassa järven ympäri kiertävän polun pengerrys, kivetys ja kunnostus. Tästä hyvin

säilyneestä ympäristöstä ovat vuosi vuodelta päässeet nauttimaan ylöjärveläiset perheet, jotka ovat kilvan ratkoneet lastenvaunukelpoisen polun varrella olevia leikkimielisiä tehtäviä. Perhekisan kruunaa joka syksy Ylöjärven Maanpuolustusnaisten erinomainen muoni-

tus kisailijoitten luontaisetiuihin kuuluvine makkaroineen ja mehuineen.

Monipuolinen elämys

”Mitä esineitä tunnet käteesi säkin sisällä?” Perheen pienimmät tutkivat pussia käsi olkapäätä myöten sisällä: -”Täällä taitaa olla villasukka”, Mun mielestä täällä on tennispallo”. Seurakunnan varhaiskasvatuskin on mukana: ”Tästä saat pimeneviin iltoihin enkeliheijastimen”, sanoo rastia hoitava lastenohjaaja. Vähän aikaisemmin vapaalokunta on näyttänyt kuinka alkava tulipalo saadaan sammumaan. Punaisen Ristin pisteellä ohjattiin ensiavun antamisessa. Lasten äänet kaisivat tyynen järven pinnan yllä, vauuissa nukkuvat vauvat kulkevat muun perheen mukana. Lopulta päästään mielenkiintoiseen paikkaan: puiden siimeksestä näkyy sotilaskoti. Ainakin sata henkeä on mennyt jo tästä ohi, mutta vieläkin löytyy upeita munkkeja, joita vain sotkusta saa.

Yhteiskuntakasvatusta

Perhejotoksessa yhdistyvät monet asiat. Osallistujat eivät huomaakaan olleensa kansalaistaidon luennolla. Paloturvallisuus, ensiapu, partiolaisten taidot, kaikista jää muistijälki. Jos ei muuta, ainakin sivistys. Rastien hoitajilla on maastopuvut. Yhdessä sotilaskodin antimien kanssa he tuovat mukaan maanpuolustuksen tärkeän ulottuvuuden. Kulttuuri ja historia kohtaavat, ja maanpuolustus on tässäkin tapauksessa, niiden, kuten monien muidenkin asioiden takaajana. Näkemiin ensi vuoteen!

■ **Juhani Vahtokari**

Lenkki on tehty. Hanna Ryhänen seuraa kuinka Vanessa Jokiselle maistuu mehu.

Ylöjärven Reservinaliupseerien toisella rastilla harjoiteltiin tarkkuusheittoa hernepusseilla ja palloilla. Kuva: Sami Rantanen.

IKAALISTEN RESERVIUPSEERIKERHO RY:n, IKAALISTEN RESERVILÄISET RY:n

SÄÄNTÖMÄÄRÄISET KEVÄT- JA SYYSVUOSIKOKOUKSET

pidetään IKATA:lla
torstaina 29.10.2020 klo 18.00
Kahvitarjoilu!

Kokouksissa käsitellään sääntöjen
vuosikokouksille määrämät asiat.

Tervetuloa!

Hallitukset

Kokouskutsu PIRKANTAAN RESERVIUPSEERIPIIRI RY:n

SYYSKOKOUS

pidetään ke 4.11.2020 klo 18.00

Paikka: Pirkantaan Reservijärjestöjen
toimisto, neuvotteluhuone Marski
Osoite: Väinöläkatu 2, Tampere.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen määrämät syyskokousasiat.

Kokoukseen on mahdollista osallistua myös etänä.

Tervetuloa!

MAANPUOLUSTUSJUHLA JA PIRKANTAAN RESERVILÄISPIIRI RY:n

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS keskiviikkona 4.11.2020

Sastamala, Sylvään Koulun auditorio.
Osoite: Ojansuunkatu 8, Sastamala

Ohjelma:
klo 17–18 kahvit
klo 18 Maanpuolustusjuhla

Avaussanat Vammalan Reserviläiset ry
Musikkiesitys
Esitelmä, Panssariprikaatin apulaiskomentaja, eversti Kari Kaainen
Palkitsemiset
Musikkiesitys

Päätössanat, Vammalan Reserviläiset ry

Pirkantaan Reserviläispiirin syyskokous alkaa välittömästi
Maanpuolustusjuhlan jälkeen.
Kokouksessa käsitellään sääntöjen määrämät syyskokousasiat.

Tervetuloa!

Järjestäjänä: Vammalan Reserviläiset ry

Paraati- tai tumma puku, kunniamerkit

MESSUKYLÄN RESERVIUPSEERIT RY

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS PIDETÄÄN TIISTAINA 27.10.2020 KLO 19.00

Irlan makasiinilla, Irlankuja 4, Tampere
Huom! Esitelmä alkaa klo 18.30

Tervetuloa!

Hallitus

JUUPAJOEN RESERVILÄISET RY:n

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS pidetään sunnuntaina 18.10.2020 klo 17.00 alkaen

Kokouspaikkana Oriveden Värin tilat
osoitteessa Keskustie 37, Orivesi.

Tervetuloa!

TAMPEREEN RESERVIUPSEERIT RY

YHDISTETTY KEVÄT- JA SYYSKOKOUS

27.10.2020 klo 18.00

Kokouspaikka:
Neuvotteluhuone Marski
Reservijärjestöjen toimisto
Väinöläkatu 2, 2. krs

Käsitellään
sääntöjen 12 § mukaiset kevätkokousasiat
ja 11 § mukaiset syyskokousasiat.
Kokoukset jouduttiin yhdistämään keväällä
voimassa olleiden koronavirukseen liittyvien
kokoontumisrajoitusten vuoksi.

Kahvitarjoilu 17.30 alkaen

TERVETULOA

Hallitus

TAMPEREEN SEUDUN RESERVILÄISNAISET RY

SYYSKOKOUS 13.10.2020 KLO 18.00

**Reservijärjestöjen toimisto,
neuvotteluhuone Marski, Väinöläkatu 2, Tampere**

Kokouksessa käsitellään sääntöamääräiset syyskokousasiat

Toimistolla kahvitarjoilu kokouksen jälkeen.

Kokoukseen on mahdollista osallistua myös etänä
Teams-palvelulla.

Tervetuloa!

Hallitus

Ampujat ja kouluttajat yhteiskuvassa 29. heinäkuuta.

Pälkäneen reserviläiset käyvät ahkerasti ampumassa

Kesä-lokakuun aikana järjestettiin Pälkäneellä reserviläisten omilla vuoroilla kaikkiaan 21 ohjattua ammuntaa. Lisäksi maaliskuusta alkaen on ”paukutelua” omatoimisesti. Yhteisharjoituksissa on käynyt 25 aliupseeri- ja upseerikerhon jäsentä. Erityinen kiitos **Hannu** ja **Lauri Wirolalle**, jotka johtivat ammuntoja yhdeksän kertaa – heiltä saatiin kokeiltavaksi myös monenlaista pyssyä. Ammuntaa johti myös **Tero Kankila** ja **Ari Woivalin** johti SRA-harjoituksen.

Aseina olivat pistoolit, kiväärit, haulikot ja tehokkaat ilmakiväärit. Innostuksen seurauksena on myös haettu ja saatu uusia aselupia. Ammunnoista on sähköpostien lisäksi kerrottu joka viikko Sydän Hämeen lehden MeNyt-palstalla (3–4 seuraavaa kertaa) – on hyvä tiedottaa aiheesta kaikille lukijoille. Ammunta onkin koettu mukavaksi, yhteiseksi harrastukseksi.

■ Vesa Mellavuo

Kaatuneitten muistopäivä Pirkanmaalla

Toukokuussa vietettiin Kaatuneitten muistopäivää poikkeusoloissa ja poikkeuksellisin, mutta arvokkain järjestelyin.

Tampere

Kalevankankaan Sankariristille seppeleen laskivat Satakunnan lennoston esikuntapäällikkö, everstiluutnantti Mika Hakanen, Tampereen Seudun Kaatuneitten Omaiset ry:n edustaja Erkki Lehtelä ja Tampereen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, kansanedustaja Anna-Kaisa Ikonen. Kuva: Raimo Ojala.

Seppelpartiot lähtivät matkaan Kalevankankaan sankariristiltä ilman Narvan marssin tuttuja säveliä. Kuva: Raimo Ojala.

Kangasala

Kangasalla seppelettä olivat laskemassa Kangasalan Reserviupseerikerhon puheenjohtaja, kapteeni Panu Majjala ja Kangasalan Reservin aliupseerit-Reserviläiset varapuheenjohtaja, vääpeli Tuomo Antila. Kunniavartiossa olivat sotilasmestari Lauri Harmainen ja kapteeni Urmas Tiits. Kuva: Sirkka Ojala.

Hämeen Eskadroonan ratsuosasto osallistui tilaisuuteen tuomalla Suomen lipun Kangasalan Pro Patria muistomerkille. Osastoa johti ratsumestari Janne Kurkinen. Kuva: Sirkka Ojala.

Mänttä-Vilppula

Mänttä-Vilppulassa Kolhon kylässä vietettiin ensimmäistä kertaa kaatuneitten muistopäivää Kolhon kyläkirkon edustalla. Mäntän Reserviläisten hallituksen jäsen Juha Happonen laski yhdessä Juhani Mäkelän kanssa seppeleen muistokivelle. Jouni Peräinen luki kaatuneet ja Tomi Voronin luki koskettavan runon. Lisäksi Vilppulan Mieslaulajista neljä henkilöä esitti kaksi laulua. Kuvat: Mirva Happonen ja Juha Happonen.

Kaatuneitten muistopäivä Pirkanmaalla

Messukylä

Kaatuneitten muistopäivä Messukylässä

Kaatuneitten muistopäivän protokolla vietitiin suunnitellusti läpi Messukylän sankarihaudalla koronapandemiasta huolimatta.

Sankarihaudalle oli asetettu reserviupseereista vartio. Aiemmin vartiona on ollut Satakunnan lennoston asettama sotilasvartio. Suomen lippu tuotiin haudalle myös reserviupseerien toimesta.

Messukylän perinneseura oli asettanut pienoislipun jokaiselle 89 sankarivainajalle. Lisäksi sankarivainajia on haudattu kahteenkymmeneenkolmeen sukhautaan.

Normaalista poiketen, tilaisuuteen ei kutsuttu yleisöä, vaikka monet tulivatkin totuttuun tapaan katsomaan ja muistamaan tapahtunutta. Puhujaksikin oli pyydetty kansanedustaja, mutta tilanteen vuoksi puheet peruttiin ja seppele laskettiin hiljaisin menoin.

Seppeleet laskettiin 1939–1945 kaatuneitten muistomerkeille, isänmaan vapauden puolesta ja vakaumuksensa puolesta kaatuneitten muistomerkeille.

■ Seppo Laalahti

Messukylän sankarihaudalla Suomen lippu saapuu, Messukylän Reserviupseerit, vas. kapt Markku Holappa, yll Antti Laalahti ja kapt Juhani Kunnas. Taustalla seppelpartio lähtövalmiina. Kuvat: Matti Kataja

Messukylän sankarihaudalla seppelpartio saapuu muistomerkeille. Vas. reservin sotilaspastori Pentti Lehto, Messukylän Reserviupseerit, komentaja Matti Eskola ja ltn Seppo Laalahti.

Messukylän sankarihaudalla seppelenlaskun suoritti komentaja Matti Eskola. Muistomerkin vartiassa Messukylän Reserviupseerit ltn Kalervo Karimo ja kapt Risto Kujala.

Ylöjärvi

Ylöjärvellä seppelen sankaripaadelle laskivat Ylöjärven Reservinliupseerien puheenjohtaja Sami Rantanen ja Ylöjärven seurakunnan seurakuntapastori Sari Timonen. Kuva: Niina Rantanen.

Hämeenkyrö, jatkosodan päättymisen

Hämeenkyrössä muistettiin jatkosodan päättymistä

Jatkosodan päättymisestä ja aselevon astumisesta voimaan tuli 4.9. kuluneeksi 76 vuotta. Hämeenkyrössä järjestettiin tähän liittyen pienimuotoinen muistotilaisuus 19.9. Seppelen sankaripatsaalle tilaisuudessa laskivat Ari Ilottu Hämeenkyrön Seudun Reserviupseereista, Jarno Valkama Hämeenkyrön Reserviläisistä ja Elina Paukkunen Hämeenkyrön Seudun Maanpuolustusnaista. Kuva: UutisOiva/Sakari Ilomäki.

Onnistuneet reserviläisten ampumataitoillat jälleen Pirkkalassa

Runsas osallistujajoukko menossa tarkastelemaan osumia reservipiirien ampumatoimikunnan ampumataitoilla 15.9.2020 Satakunnan lennoston pistooliradalla. Kuva: Vesa Valkama.

SARS-CoV-2-virusepidemia halvaannutti monet toiminnot keväällä, niin ampumataitoiltojenkin. Jopa ratojakin suljettiin. Vähitellen tautipeikon kanssa on opittu elämään, ja reserviläisten ampumaharrastuksen on lähtenyt mukavasti viriämään. Tämä on sikäläkin tärkeää, että harrastuneisuuden osoittamiseen ammunnan aktiivisesta jatkumisesta tai aseluvan hakuun vaadittaviin ampumasuoritusmääriin ei koronan takia ole oleellisia helpotuksia herunut. Ampumaradalla on pystytty pitämään kohtuullisen hyvin turvavälit ja ampumataitoiltojen aikana laina-aseita käytettäessä ja asetta vaihdettaessa on pihpahdettu käsidesipisteellä. Suojakäsineitäkin halukkaalle on ollut tarjolla.

Näillä ampumataitoilla reservipiirien ampumatoimikunta pyrkii palvelemaan etenkin sitä osaa jäsenistöstä, joilla ei (vielä) ole omaa asetta tai sellaista ase-lupaa, että he voisivat laina-aseella itsenäisesti harjoitella tai kilpailla.

Ampumataitoiltoihin on muutaman vuoden kuluessa kehitynyt toimivat käytännöt ja ammunnoissa saatua palautetta pyritään ottamaan huomioon aina seuraavia ammuntoja suunniteltaessa. Kun ampuijen kokemustausta on kovin vaihteleva, on asevalikoima ajateltu sen mukaiseksi. Jos ei ole koskaan pitänyt pistoolia kädessään tai ampumisesta on ehtinyt kulu-ja jo iäisyys, oli näissäkin ammunnoissa mahdollisuus aloittaa kertalaukeavalla pienoispistoolilla tai -revolverilla ja siirtyä

seuraavaksi itselataavaan pienoispistooliin ja vasta lopuksi ampua ”ysimillin” sotilaspistoolilla. Pikanttina lisänä oli mahdollisuus tutustua myös suojeluskunta-ajan harjoituspistoolilla ampumiseen, onhan perinneammunta yksi hienoista reserviläistoiminnan muodoista.

Asevalikoimalla oli leveyttä myös kivääri-illassa. Pääaseistuksena toki rynnäkkökivääritautaiset ns. reserviläiskiväärit, mutta lisänä yhä suosituimmiksi reserviläisten keskuudessa tulleet .223 kaliiperin puoliatomaattikiväärit. Tarkka-ampujaharrastuksesta kiinnostuneet pääsivät kokeilemaan myös opistien tähtäimien isokaliiperisia kivääreitä. Sokerina pohjalla kivääri-illassakin olivat 0-piippuiset perinneaseet - Ukko-Pekat m/39, joista toinen tositoimissa ollut tarkka-ampujakivääri, toinen vasta sodan jälkeen koottu. ”Näillähän se vasta on tosi hieno ampua” oli varsin yleinen kommentti.

Hauska pieni ongelma tai oikeastaan ei vielä havaittua ollenkaan hauska. Mentäessä kivääriradalle ei ampumatoimikunnan kesällä talkoilemista taulunkehkyksiä löytynyt mistään. Eikä ollut mitenkään uskottavaa, että niitä olisi vielä ehditty ampua loppuun. Eikä ollutkaan. Olivatko sitten niin tasokkaita, että Puolustusvoimat oli evakuoitu parempaan talteen eli omaan lukittuun konttiinsa ja varustanut kehykset spol-tauluilla. Vanha sanonta, että valtiolta ei häviä mikään, piti taas onneksi paikkansa. Mutta kun tuo selvisi

vasta myöhemmin, ammuttiin tällä kertaa isoihin ns. lehmännahkatauluihin.

Jälleen kerran avainasemassa olivat aseiden lainaajat ja lukuisa kouluttajajoukko. Vaikka osallistujia oli paljon, riitti kaikille ase niin, ettei kenenkään tarvinnut odotella toimettomana vuoroaan. Kouluttajia oli yksi 2–3 ampujaa kohden, joka mahdollisti hyvän perehdyttämisen erilaisiin asetyyppeihin sekä oikeaoppiseen ammunnan suorittamiseen. Tuiki tärkeitä ampumapäiväkirjoja kuitattiin suuri määrä. Suuri kiitos kaikille.

Kaiken kaikkiaan niin osallistujien antamat palautteet kuin järjestäjien omat kokemuksetkin olivat jälleen erittäin myönteisiä. Ehdottomasti tarpeellinen palvelu jäsenistölle edelleen. Ja mukava havaita, että useilla reserviyhdistyksillä on vastaavanlaista toimintaa eri puolilla Pirkanmaata. Jos suinkin mahdollista, niin yritetään tuplata tilaisuudet ensi vuonna.

■ Hannu Wirola

Pirkanmaan reservipiirien ampumatoimikunta

Ammuntojen avainhenkilöt: kaikki ammunnat johtanut kapteeni Lauri Wirola oranssissa johtajansiivissä ja ammuntojen keskeinen organisaattori majuri Arto Teittinen (keskellä) todistamassa osallistujien erinomaisia ampumasuorituksia. Kuva: Hannu Wirola

Taisteluharjoitus rakennetulla alueella.

Ammunta on oleellinen osa maakuntakomppanian peruskurssien koulutusta. Tärkeää on, että hallitsee varomääräykset ja oikeanlaisen turvallisen aseiden käsittelyn.

Maakuntakomppanian peruskurssit saatiin päätökseen

Pirkanmaan alueen maakuntakomppanioiden peruskurssit saatiin vietyä loppuun. Kurssin hyväksytyksi suoritettiin useita reserviläisiä. Viimeinen kurssiviikonloppu sisälsi useita koulutusrasteja, ammunnaa taisteluharjoituksiin. Kurssin hyvin suoritaneet pääsivät maakuntakomppanian toimintaan ja heidät sijo-

tetaan siellä erilaisiin tehtäviin. Pirkanmaan aluetuomistosta kapteeni **Jarkko Ketola** oli tyytyväinen saavutettuihin tuloksiin tällaisten poikkeuksellisten olojen vallitessa. Harjoituksen johtajana toimi Pirkanmaan aluetuomiston päällikkö, everstiluutnantti **Matti Heininen**. Maakuntakomppanioista kerätyt reser-

vin kouluttajat hoitivat muuten kouluttamisen, huollon sekä kurssien johtamisen. Palaute maakuntakomppanian peruskursseilta oli erittäin hyvää. Kursilaiset painottivat useissa kommentteissa sitä, että kurssit olivat viety laadukkaasti ja turvallisesti varomääräyksiä noudattaen maaliin.

Jos olet reserviläinen ja heräsi kiinnostus, kannattaa hakea maakuntakomppaniaan. Ota yhteyttä Pirkanmaan aluetuomistoon ja haku liikkeelle, he ohjaavat oikeaan osoitteeseen.

■ Juha Happonen

Ase 2 -kurssilaiset ampumaradalla.

Keuruun lähellä sijaitsee monipuolinen ampumarata-alue

Keuruun lähellä palvelee todella moniratainen ampuma-alue, jota ylläpitää Keuruun Ampumaratayhdistys Ry. Rata palvelee myös hyvin Pohjois-Pirkanmaan alueella toimivia reserviläisyhdistyksiä.

Ampumaradan historiaa

Aiemmin ampumarata on ollut puolustusvoimien käytössä. Sitä ovat käyttäneet ensin Keski-Suomen pioneeri- ja viestipataljoona ja myöhemmin pioneerirykmentti. Vuoden 2012 puolustusse-lonteon mukaan tuli lakkautuspäätös Keuruulla toimineelle pioneerirykmentille. Samalla lakkautettiin myös seitsemän ampumarataa. 2014 Keuruun Pioneerirykmentti lopetti kokonaan toimintansa, tällöin ampumarata jäi ilman käyttöä.

Vuoden 2012 syksyllä Keuruulle perustettiin konklaavi, joka käynnis-

ti ampumarata alueen tulevaisuuden suunnittelun. Vuosina 2013–2014 toteutettiin esiselvityshanke, jolla osoitettiin, että alueella oleva ampuma-alueen toiminta ei aiheuta melu- ja ympäristöhaittoja.

Keuruun Ampumaratayhdistyksen puheenjohtaja **Otto Heikkinen** kertoi, että ampumaratayhdistys perustettiin vuonna 2015 ja jo seuraavana talvena valmisteltiin 120 000 euron kehittämishanke, johon saatiin Leader -rahoitusta.

Heikkinen kertoi hankkeen etenemisestä, että radan kunnostus- ja korjaustyöt aloitettiin talkoovoimin vuonna 2016. Parhaimmillaan talkoolaisia oli mukana kolmekymmentä. Jokaisella kunnostettavalla radalla oli vastuhenkilö, joka hoiti oman osuutensa, totesi Heikkinen. Heikkinen totesi hankkeen päättyneen vuonna 2019 ja hän

toi myös esiin, että alue on yksi merkittävimmistä yksityisistä ampumarata-alueista Suomessa. Nyt rata on hänen mukaansa myös paremmassa kunnossa kuin puolustusvoimien aikana.

Keuruun Ampumaratayhdistyksen ei ole henkilöjäseniä. Yhdistykseen kuuluu jäseninä ainoastaan yhdistyksiä ja niitä on tällä hetkellä kymmenen. Rataa käyttävät muun muassa Pirkanmaan alueen reserviyhdistyksistä Mäntän Seudun Reserviläiset ja Virtain Ampujat. Mukaan ampumaan voi päästä myös siten, että on jäsenyhdistyksen vieraana, tällöin jäsenyhdistyksen edustaja toimii ampumaradalla isäntänä.

Mäntän Seudun Reserviläiset ry:n sihteeri **Jussi Katajamäki** on ampumaratayhdistyksen hallituksen jäsen. Hän kertoi, että useat yhdistyksen jäsenet käyvät ampumassa radoilla. Katajamä-

Keuruun ampumarata-alue pähkinänkuoressa:

- 25 metrin pistoolirata
- 50 metrin pienoiskiväärirata
- 150 metrin luodikkorata
- 300 metrin luodikkorata
- 100 ja 75 metrin hirviradat

Erikoisuutena on, että 300 metrin radan alkupäästä on tasoitettu 150 metriä. Näin radalta voi ampua portaattomasti. Alueelle on lähitulevaisuudessa valmisteilla myös Practical rata.

Keuruun Ampumaratayhdistyksen puheenjohtaja Otto Heikkinen esitteli ampumarataa.

ki toi esiin, että palaute ratojen käytöstä on ollut pelkästään hyvää ja erityistä kiitosta ovat saaneet selkeät ohjeet ja merkinnät. Toiminta on linjattu alueella hyvin selkeästi.

Pirkan Viestin vieraillessa ampuma-alueella oli siellä käynnissä Keski-Suomen aluetoimiston johtama Ase 2 -kurssi.

■ **Juha Haponen**

Korona-ajan toimintaa Ylöjärvellä

Ylöjärven Reservinliupseerit ry:n toiminta on ollut maaliskuun puolesta välistä hiljaisella korona rajoitusten myötä. Alkuvuoden rajoitusten aika-

na saimme onneksi huomioitua Kaatu-neitten muistopäivän. Yhdistyksemme aktiiviset jäsenet hoitivat kunniavartion Ylöjärven sankarihautausmaahan sanka-

◀ Kunniapuheenjohtaja Mikko Selinin ja puheenjohtaja Sami Rantasen koronatervehdys. Kuva: Peltomäki.

ripaadella yhdistyksen puheenjohtajan laskiessa seurakunnan edustajan kanssa seppelleen paadelle. Toiminnassa huomioitiin voimassa olevat rajoitukset.

Nyt pikkuhiljaa yhdistyksen toimintaa pyritään taas käynnistämään, tietysti THL:n rajoitukset edelleen huomioiden.

Kesän tapahtumista

Yhdistys järjesti talkoot Ylöjärvellä 19. heinäkuuta. Lentomestarin **Urho Heiskan** muistomerkillä. Muistomerkkin ympäristö oli päässyt huonoon kuntoon. Paikalla oli raivattavaa vesakkoa muun muassa pajua ja pickää heinää.

Reilun tunnin reippaalla mielellä ja trimmerin aktiivisella käytöllä muistomerkki näytti jälleen arvolleen sopivalta. Toiminnan promoottorina toimi **Timo Mäkinen**.

Yhdistyksen hallituksen epävirallista kesän työ-iltat vietettiin 31. heinäkuuta. Ilan aikana luovutettiin hallituksen jäsenelle **Juha Keskiselle** yhdistyksen numeroitu standaa.

Ylöjärven Reservinliupseerien kunniapuheenjohtajalle **Mikko Selinille** luovutettiin 9. elokuuta yhdistyksen kultainen ansiomitali. Selin on tehnyt pitkän työn Pirkanmaalaisen vapaaehtoisien maanpuolustuksen hyväksi. Hän on toiminut muun muassa Pirkanmaan reserviläisten piirihallituksessa sekä Ylöjärven Reservinliupseerien puheenjohtajana.

■ **Sami Rantanen**

Puheenjohtaja Sami Rantanen luovutti standardin Juha Keskiselle. Kuva: Peltomäki.

Kiitämme tuestanne!

Ikaalinen

Hammaslaboratorio Juhani Lyyki
Ikaalisten-Parkanon Puhelin
Osakeyhtiö
Purso Oy Ikaalisten Sulatto

Kuru

Kurun Apteekki, Kauppatie 10

Lempäälä

Laurilan Lomamökit,
www.saunalahti.fi/hein
puh. 03 375 0147
Lempäälän Vesilahden Sanomat
Lundán Ky, Auto- ja konevuokraamo,
tilausajot

Mouhijärvi

Suodenniemi-Mouhijärvi
Mouhijärven Kumikorjaamo KY
Lammisen Autoliike Oy

Mäntän seutu

Nordea
Mäntän Seudun Osuuspankki

Nokia

Orivesi

Oriveden Sanomalehti Oy
Oriveden Seudun Osuuspankki
Kultajuvonen

Pälkäne

Niitty-Seppälän tila,
puh. 03-534 3381
Pälkäneen Kaluste Ky,
puh. 03-534 2474

Ruovesi

Ruoveden Apteekki
Ruoveden Autopaja Oy
Ruoveden Sorjaloste

Sahalahti

Ojan Taksit

Tampere

Arkkitehtuuritoimisto Kangasniemi
Rauno Oy
Korja-Kumi Oy
Rautasoini Oy
Tampeen MK-Isännöinti Oy

Virrat

Hämeen Kuljetus Oy
Jita Oy

Ylöjärvi

Suomen Kukkatarvike Oy
Metallitie 4, 33470 Ylöjärvi
Ylöjärven Uutiset

www.pirkanviesti.fi

Lasersodan kauhuista selvinneet upseerit rentoutuvat saunatiloissa. Kuva: Anu Heikkilä.

Nuorten upseerien Megazone-taistelut ja saunailta

Loppukesä antoi Reserviupseeriin nuorisotoimikunnallekin mahdollisuuden järjestää jälleen tapahtumia koronan riuduttaman ajan jälkeen. Toimikunnassa mentiin suoraan asiaan ja vuoden ensimmäisenä tapahtumana järjestettiin jännittävä Megazone- ja virittö osallistujien aistit äärimmilleen elokuun lopulla. Hermoja riipivän taistelun voit-

tivat siniset. Toinen sija meni vihreille ja häntäpäätä pitivät punaiset.

Ne urheat, jotka selvisivät taisteluista täysijärjisinä, pääsivät nauttimaan vielä jälkipelit saunaillassa. Alkuun saunalla suunniteltiin loppusyksyn toimintaa ja samalla paikalla kävi esittäytymässä Reserviupseeriliiton järjestösihteeri. Toimikunnan yksikköupseeri oli järjestä-

nyt osallistujille erinomaiset murkinat ja juomat. Loppuilta sujuikin saunoessa, uudessa ja höpötellessä armeijatarinoita. Jokainen taistelija saatiin lopulta vieroitettua sodan kauhuista. Jopa niin hyvin, että osa jatkoi vielä iltaa kaupungin sykkeeseen.

■ Antti Laalahti

Tiesitkö että?

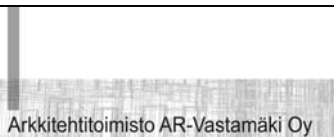
Vastaukset

(Kysymykset sivulla 9)

1. 30 vuotta
2. Karjalan prikaatiin ja Kainuun prikaatiin
3. Kontra-amiraali Jori Harju
4. 104
5. Leijona Catering
6. Suomen, Ruotsin ja Norjan ilmavoimien rajat ylittävää harjoitustoimintaa
7. Lahdessa

Tutustu uudistettuun
pirkanviesti.fi
-verkkosivustoon

Kiitämme tuestanne!

 www.byniemi.fi	 RAKENNUSLIKE	 Varastointi • Pakkaus • Kuljetus • Puiet vientipakkaukset • Pakkaussuunnittelu • Konttien pakkaus ja lastaus • Varastointi • Siltaosustit yht. 60tn • Pakkauspalvelu omassa ja asiakkaan tiloissa P. (03) 3123 5200, Fax (03) 374 8312, Salomaantie 99, 37500 Lempäälä www.pplogistiikka.fi	
 Fastems	 Planetcon Talotekniikan asiantuntija	 NEVA ARKKITEHDIT	 PALLAS RAKENNUS
 INSTA DefSec	Kiitämme tukijoitamme!	 WÜRTH	ARKKITEHTIHUONE NIEMINEN Hämeenkatu 26 A 33200 Tampere www.arkkitehtihuone.fi
 JÄRVILEASING	 intito	 Arkkitehtitoimisto AR-Vastamäki Oy	 OP Tampere
 Ravintola Finlaysonin Palatsi www.finlaysoninpalatsi.com 0400 219 530	 KiiLTO	 Rakennuskonevuokraamo HÄMEEN RAKENNUSKONE OY • Kangasala • Tampere • Lahti • Tuusula	 Sotilas- ja virkapukujen toimittaja. Myös reserviläisille. www.imagewear.eu
 Tenhunen vuodesta 1915 www.ja-tenhunen.fi	 CIMEC	 JITA OY Sade-, sulamis- ja jätevesijärjestelmät www.jita.fi	 SUORAMAN ELEMENTTI
 KPMG	 ALASEN RAKENNUS OY	 SAUNATALO VASTAAMME LÄMMÖLLÄ.	 LEPPÄKOSKI
 PURSO® www.purso.fi	 K Supermarket LÄNSIPORTTI Tesomankatu 4, 33310 Tampere ma-la 8-21, su 10-21	 VÄRIKÄS MAINOSTOIMISTO	 KMV-Turvapalvelut Oy -Mänttä -Vilppula -Keuruu -Orivesi -Rovaniemi -Vierrik KMV-Turvapalvelut Oy, Rinnepolku 3, 35820 Mänttä Puh. (03) 488 3900 toimisto, (03) 476 4303 hälytyskeskus www.kmvo.fi
 panostaja	 AVANT® www.avanttecno.com	 PIRKAN OPIKELIJA- ASUNNOT OY	 PIRKANMAA
 NOKIAN RENKAAT	Kiitämme tukijoitamme!	 TOOS	 AUTOKESKUS
 Pirkanmaan AVO Asunnot	 KAUKOKIITO	 POHJOLA RAKENNUSTOIMISTO	 TEMPO asiantuntijatoimisto Hämeenkatu 15 B, 33100 Tampere puh. (03) 3123 5100, faksi (03) 3123 5121 www.tempolaw.fi
 GRANO	 SRV Elämäsi rakentaja	 YHKODIT www.yhkodit.fi	 JETEKNO
 LIUTTU	Suunnittelu Teräsmä Oy	 ARE www.are.fi	 PIRKANMAAN MESTARI-RAKENTAJAT OY

Kiitämme tuestanne!

 SAL-product Oy Tampere, Finland Tel. +358 3 253 0011 www.salproduct.com Fax. +358 3 253 0055 BETONITEOLISUUDEN MUOTIT JA LAITTEET			Kiitämme tukijoitamme!	HRK KONEVUOKRAAMOT
				KORPINEN
ARKKITEHTITOIMISTO AHONEN & KANGASVIERI				
	 ympäristölle ystävällinen tapa lämittää – jo yli 50 vuotta LAATUKATTILA OY Puh. 03 214 1411 Fax 03 212 1528 www.laka.fi	 Grant Thornton Idman Vilén Grant Thornton Oy Tilintarkastusyhteisö	 Puh. 2606 500 www.rentcentertampere.fi	
				 FT-IDEAS OY TILAUSSKONEPAJA Vehnämyllynkatu 28 33700 Tampere (03) 363 4234 ft.ideas@sci.fi
	 Halftime Tampere Liike- ja mainoslahjat Yritystekstiilit (03) 3138 0800, markkinointi@halftime.fi			 Rientolan PIENVARASTOT puh. 040 564 0010
Kiitämme tukijoitamme!				 www.tuulilasimyynti.fi
	 CONSIGNOR			
	 VISURA OY RAKENTAA www.visura.fi			Kaikki talotekniikasta SÄHKÖ ILMA ATK-VERKOT PUTKI KYLMA TELE-VERKOT Hautalank. 20, 33700 Tampere puh. 03-357 3600 FAX 03-356 2558 www.sahkopeko.fi
				
	LIELAHDEN AUTOKESKUS OY Turvesuonkatu 16, 33400 Tampere Puh. +358 3 346 5566, fax +358 3 346 5245 www.lielahdenautokeskus.fi	 MAARAKENNUS T. HAAVISTO OY Jussi Haavisto, rak.ins www.thaavisto.fi	 Sähköinsinööri Martti Syrjä Ky	
 Rakennustoimisto Pekka Kynnös Oy	 A-INSINÖÖRIT			 HERVANNAN KAIVIN OY www.hervannankaivin.fi
		Kiitämme tukijoitamme!		 VOITELUKESKUS - mitä huolto vaatii - Voitelukeskus Torntilla Oy Ltd. puh. 03 358 760 fax: 03 368 4311 Turkkirata 10 33960 Pirkkala www.voitelukeskus.com

Kiitämme tuestanne!

Reserviläispiirin jäsenhankinta-kilpailu tiivistyy

Oheinen tilasto on syyskuun puolenvälin tilanteesta. Reserviläisliiton jäsenrekisterissä oli kesän aikana valitettavia ongelmia, jotka on nyt saatu ohitettua ja tilasto on siten vertailukelpoinen aiempiin vuosiin. Piiritasolla uusia jäseniä on liittynyt 238, joka on parikymmentä enemmän kuin vastaavana aikana viime vuonna.

Vammalan jäsenkasvu on ollut tänäkin vuonna ripeintä. Runsaasti uusia jäseniä on liittynyt myös Oriveden, Ikaalisten ja Pirkkalan yhdistyksiin. Tampere tekee jälleen vakuuttavaa tulosta ja kolkuttelee varmasti 1300 jäsenen rajaa vuoden vaihtuessa.

Vielä on kisaa jäljellä....

■ Jussi Mäkitalo

PIRKANMAAN RESERVILÄISPIIRI 14.09.2020	2006	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2020	Uusia
HÄMEENKYRÖN RESERVINALIUPSEERIT RY	290	278	333	326	303	276	269	245	223	4
IKAALISTEN RESERVILÄISET RY	153	153	184	164	150	154	144	149	145	12
JUUPAJOEN RESERVILÄISET RY	92	89	86	82	80	77	77	73	65	0
KANGASALAN RESERVILÄISET RY	210	208	217	221	217	207	210	217	194	5
KURUN RESERVILÄISET RY	12	11	10	10	9	7	7	7	7	0
LAVAJÄRVEN RESERVINALIUPSEERIT RY	306	306	357	338	349	353	360	350	316	6
LEMPÄÄLÄN RESERVILÄISET RY	141	150	147	140	144	140	146	148	134	5
LÄNGELMÄEN RESERVILÄISET RY	59	65	62	61	61	52	54	50	47	1
MOUHJÄRVEN RESERVILÄISET RY	110	119	120	130	128	129	127	122	114	7
MÄNTÄN SEUDUN RESERVILÄISET RY	114	108	103	95	94	85	82	73	72	7
NOKIAN RESERVILÄISET-NRAU RY	184	184	172	169	159	160	169	164	151	7
ORIVEDEN RESERVILÄISET RY	133	135	120	114	111	114	118	108	109	13
PARKANON RESERVILÄISET- ALIUPSEERIKERHO RY	92	91	131	176	204	215	178	157	137	5
PIRKKALAN RESERVILÄISET RY	97	103	112	120	118	118	158	160	133	11
POHJOIS-TAMPEREEN RESERVILÄISET RY	54	53	50	60	63	63	67	70	64	3
PÄLKÄNEEN RESERVINALIUPSEERIT RY	36	62	63	64	62	59	51	62	58	3
RUOVEDEN RESERVILÄISET RY	111	119	109	130	124	121	107	107	97	3
TAMPEREEN RESERVILÄISET RY.	1073	1157	1260	1256	1258	1218	1234	1263	1185	91
TAMPEREEN SEUDUN RESERVILÄISNAISET	114	111	106	95	94	93	105	93	86	9
VAMMALAN RESERVILÄISET RY	106	124	154	166	169	173	197	248	258	27
VESILAHDEN RESERVILÄISET RY	57	64	69	70	68	72	70	66	60	0
VIIALAN RESERVILÄISET RY	60	57	53	46	42	31	31	30	27	0
VIRTAIN RESERVILÄISET RY	64	69	73	73	78	79	101	118	117	8
YLÖJÄRVEN RESERVINALIUPSEERIT RY	138	152	165	182	190	202	197	192	174	9
ÄETSÄN RESERVILÄISET RY	87	94	121	123	123	113	107	99	94	2
PIRKANMAAN RESERVILÄISPIIRI RY YHT.	3893	4062	4377	4411	4398	4311	4366	4371	4067	238

Juupajoen Reserviläiset muistelevat

Lylyn Viestivarikolla moni jo varttuneempi reserviläinen on käynyt monipuolisia MPK:n kursseja.

Varikko lakkasi olemasta 31.12.2007 ja tilalle tuli Millog.

Silloisessa Varikon kerrostalossa oli kurssimajoitus ja talon porraskäytävilläkin harjoitettiin rakennuksen haltuunottoa. Nyt talo puretaan, ja asukkaat muuttavat muualle.

Viestivarikon toiminta alkoi 22. lokakuuta 1939 Espoon Leppävaarassa. Varikko siirrettiin syksyllä 1940 Juupajoen Korkeakoskelle, mistä se siirrettiin Juupajoen Lylyyn 22. marraskuuta 1940.

■ Jukka Tuomaala

Kohteen suojaamisen harjoittelua Lylyssä noin 20 vuotta sitten.

Nyt perheet joutuvat muuttamaan pois, koska talo puretaan. Kuva: Jouni Hyytinen.

YHDISTYKSET TOIMIVAT

MPK:n Reserviläispäivä toi vaihtelua reserviläisen korona-arkeen

MPK:n Tampereen koulutuspaikka järjesti elokuun viimeisenä lauantaina suositun Reserviläispäivän -kurssin Satakunnan lennoston ampuaratojen maastossa. Kurssin vahvuus oli kaikkiaan 44 osanottajaa. Kurssin johtajana oli **Esa Ala-Nikkola** ja kurssivääpelinä toimi **Matti Riipinen**. Paikalla oli myös MPK Hämeen piiripäällikkö **Matti Eskola**. Päivän rasteina olivat tällä kertaa aseenkäsittely ja ammunta, ensiapu, palon sammuus ja erätaidot. Huollosta vastasi MPK huollon tiimi ja päivän kenttälounaaksi tarjottiin aivan suussa sulavaa lohikeittoa. Kiitos siitä lennoston Leijona Cateringille. Kurssipäivän päätteeksi nautittiin MPK:n tarjoamat SODEN munkkikahvit.

■ Sirkka Ojala

Esiko sinä palat, mutta ei hätää minä tullen sammuttamaan! Palon sammutusrastille oli saatu kouluttajiksi kaksi sammutuksen rautaista ammattilaista Ylöjärven Vapaapalokunnasta. Rastilla opeteltiin sammuttamaan palava ihminen ja kattilassa liekkiin leimahtanut rasva. Rastilla kurssilaiset pääsivät tutustumaan myös VPK:n hienoon kalustoon. Kuva: Sirkka Ojala.

Ampumakilpailun voittajan taulu oli ilo silmälle. Ammunta suoritettiin pistoolilla. Kuva: Juha Happonen.

Kurssinjohtaja Esa Ala-Nikkola toivotti kurssilaiset tervetulleiksi ja antoi ohjeita päivän kulkuun. Kuva: Sirkka Ojala.

Kurssin vääpeli Matti Riipinen antoi tarkkoja ohjeita aamupalaa ja kenttälounasta varten. Huollon toimijoilla oli asiaan kuuluvat suojavarusteet. Kuva: Sirkka Ojala.

Erätaidot rastin kouluttajat piirin maastotoimikunnan puheenjohtaja Topi Jaakonaho ja Tiina Lahdenoja ehtivät siemaista koulutuksen lomassa myös nokipannukahvit. Kuva: Sirkka Ojala.

Ensiapurastilla tutustuttiin erilaisten kiristysiteiden käyttöön. Kuva: Sirkka Ojala.

Aamulla kurssilaisia vastaanottamassa olivat MPK:n konkaritoimijat Kari Ketola ja Jukka Tuomaala. Kuva: Sirkka Ojala.